

**Jaarverslag
2024**

**DRENTS
MUSEUM
De Buitenplaats**

**DRENTS MUSEUM
De Buitenplaats**

Voorwoord

directeur Drents Museum De Buitenplaats

Het prachtige ensemble De Buitenplaats in Eelde maakte in 2024 een nieuwe start als volwaardig onderdeel van het Drents Museum. Onder de nieuwe naam Drents Museum De Buitenplaats gaat het verder als hét museum voor art nouveau met de toonaangevende collectie kunst rond 1900 van het Drents Museum als uitgangspunt. Een onderscheidende positionering in het Nederlandse museale landschap.

2024 was een transitiejaar waarin we veel organisatorische zaken moesten regelen. Daarnaast zijn we samen met Het Drentse Landschap, de eigenaar van de gebouwen en tuinen, aan de slag gegaan om het museum-paviljoen te transformeren naar een museum dat voldoet aan hedendaagse museale normen.

Op 5 oktober gingen we officieel open voor publiek. Met een open dag en de tentoonstelling *Power to the Flower* konden bezoekers kennismaken met art nouveau en de nieuwe

positionering van het museum. En hoewel het museum in de zomer gesloten was vanwege de verbouwingen, trokken we in 2024 al zo'n 25.000 mensen naar Eelde.

Intussen werken we hard aan de tentoonstelling van de bekende Tsjechische art nouveau-kunstenaar Alphonse Mucha in 2025. Dat wordt

een spectaculaire immersieve ervaring met high tech projecties waarmee we bezoekers op een toegankelijke en impactvolle manier kennis laten maken met de kunst van art nouveau. Ik kijk er heel erg naar uit!

Harry Tupan, directeur Drents Museum
De Buitenplaats

Gereed voor de toekomst

Drents Museum De Buitenplaats bestaat uit het 20ste-eeuwse museumpaviljoen van architecten Alberts & Van Huut, het 17de-eeuwse Nijsinghuis met muurschilderingen van de Noordelijke Figuratieven, de Oranjerie en prachtige tuinen. Een 'gesamtkunstwerk' waarin kunst en natuur harmonisch met elkaar versmelten. Het Drentse Landschap is eigenaar van het ensemble en draagt zorg voor het beheer. Het Drents Museum neemt de programmering op zich en heeft hiervoor een toekomstplan gemaakt. We positioneren Drents Museum De Buitenplaats als hét museum voor art nouveau in Nederland met onze toonaangevende collectie kunst rond 1900 als uitgangspunt.

Een toegankelijk en gastvrij museum

In de zomer van 2024 hebben we samen met Het Drentse Landschap verbouwingswerkzaamheden uitgevoerd om het museumpaviljoen te transformeren naar een museum dat voldoet aan hedendaagse museale normen. We hebben de architect van het museumpaviljoen Max van Huut betrokken bij de verbouwingen.

Er zijn voorzetwanden geplaatst die een flexibeler gebruik voor wisseltentoonstellingen mogelijk

maken zonder de muren te beschadigen. Een nieuw duurzaam klimaatsysteem met warmtepompen is geïnstalleerd waardoor we onder alle omstandigheden een optimaal museumklimaat kunnen bepalen. De verlichting is vernieuwd,

zodat objecten bij tentoonstellingen beter uitgelicht kunnen worden. Alle verlichting is voorzien van ledlampen die zorgen voor lagere energiekosten. Verder is een nieuwe beveiligingsinstallatie geplaatst en is het glas vervangen.

Daarnaast hebben we de toegankelijkheid, gastvrijheid en klantvriendelijkheid van het gebouwencomplex verbeterd. De toiletten zijn vernieuwd en de garderobe is verplaatst, waardoor de looproute van entree, garderobe en toiletten logischer is geworden. Samen met een expert van de Nationale Vereniging De Zonnebloem hebben we onderzocht hoe de toegankelijkheid van het complex verder verbeterd kan worden. Zo is het gebouw onder andere beter toegankelijk gemaakt voor rolstoelen.

Brasserie Röling

Het museumcafé kreeg een nieuwe inrichting en een nieuw horecaconcept. We zijn hierbij goed ondersteund door onze horecapartner Vermaat Groep. De keuken is getransformeerd naar een open opstelling en er is nieuwe apparatuur geplaatst. Ook kreeg het museumcafé een nieuwe naam: Brasserie Röling. Een eerbetoon aan de overleden kunstenaar Matthijs Röling (1943-2024), die van grote betekenis is geweest voor De Buitenplaats. In 2025 gaan we de muurschildering van Matthijs Röling herstellen.

Museumwinkel

De museumwinkel is opgefrist, opnieuw ingericht (met hergebruik van het meubilair) en kreeg een nieuw en kwalitatief assortiment dat voor een groot deel een relatie heeft met het museum, de collectie, natuur, bloemen en Eelde. In het winkelassortiment zijn naast kunstcadeaus en kunstboeken ook gepersonaliseerde artikelen en producten opgenomen die plaatselijk

geproduceerd zijn. Brasserie Röling en de museumwinkel zijn voor iedereen toegankelijk, ook zonder kaartje voor het museum. We willen hiermee ook de buurtfunctie van het museum versterken.

Nieuwe visuele identiteit

Het nieuwe logo van Drents Museum De Buitenplaats is ontworpen in de visuele identiteit van het Drents Museum. Het maakt de relatie tussen beide musea helder. Het is een frisse, open, heldere en toegankelijke visuele identiteit, die ook geschikt is voor internationale en online toepassingen. Op de gevel prijkt de nieuwe belettering, mede mogelijk gemaakt door de Vrienden van Drents Museum De Buitenplaats.

Nieuwe website

De website is volledig vernieuwd en is qua vormgeving familie van de visuele identiteit van het Drents Museum. De gebruikerservaring is sterk verbeterd door een logischer structuur en navigatie en betere vindbaarheid van onderwerpen. Er is een agenda met activiteitenkalender en tentoonstellingen, die ook te zien is op de website van het Drents Museum. De website heeft een directe koppeling naar de website en de online collectie van het Drents Museum, waaronder de collectie kunst rond 1900 die in De Buitenplaats te zien is. Met behulp van verschillende zoekcriteria is de collectie toegankelijk gemaakt. In de toekomst is het mogelijk om de collectie te verkennen op basis van kleur, locatie (kaart van Drenthe), tijdlijn, formaat en verzamelingen (bijvoorbeeld zelfportretten). Daarnaast is het mogelijk om op een meer traditionele manier te zoeken op bijvoorbeeld maker, titel, categorie, objectnummer of datering. Zo is de collectie te verkennen op basis van kleur, locatie (kaart van Drenthe), tijdlijn, formaat en verzamelingen (bijvoorbeeld zelfportretten).

Programmering

In 2024 zijn er drie tentoonstellingen geweest, waarvan twee nog onder de oude naam Museum De Buitenplaats en een vanuit de nieuwe constellatie als Drents Museum De Buitenplaats.

De Verbinding

In het museumpaviljoen was van 16 maart tot 20 mei de tentoonstelling *De Verbinding* te zien. Het was de laatste presentatie van Museum De Buitenplaats en gold als de opmaat naar Drents Museum De Buitenplaats. In de tentoonstelling maakten topstukken van De Buitenplaats een connectie met werken uit de collectie van het

Drents Museum. Centraal hierin stonden werken van 'De Grote Vijf' (Noordelijke Figuratieven) die in het naastgelegen Nijsinghhuis muurschilderingen hebben aangebracht: Clary Mastenbroek, Wout Muller, Pieter Pander, Matthijs Röling en Olga Wiese. Elke kunstenaar werd verbonden aan objecten uit de art nouveau-collectie van het Drents Museum. In totaal waren ruim 50 werken van maar liefst 24 kunstenaars te bewonderen. Op de bovenverdieping van het museumpaviljoen toonden we tegelijkertijd een selectie van werken uit eigen collectie, waarop het museumpaviljoen, het Nijsinghhuis, de beeldentuin, de Oranjerie en de dorpskerk van Eelde te zien waren. Het publiek kon vanuit het museum, maar ook online, uit 17 schilderijen, tekeningen en etsen de favoriet kiezen. Drie daarvan kregen na afloop van de tentoonstelling een tijdelijke plek in het Nijsinghhuis.

Maarten Robert

Vanaf 16 juni tot en met 1 december presenteerde het museum in het Nijsinghhuis een kleine presentatie van vrij werk van houtsnijder Maarten Robert (1950). Hij werkt in opdracht als restaurator en lijstenmaker. Ook maakt hij eigen beelden. Van metershoge figuren en houten constellaties, tot kleiner en fijn gedetailleerd lijstwerk. De tentoonstelling *Maarten Robert en het Nijsinghhuis* toonde zeven houtsculpturen in de monumentale kamers van het Nijsinghhuis. Ook waren drie schilderijen van Matthijs Röling te zien, omlijst door indrukwekkend houtsnijwerk van Roberts hand.

Openingstentoonstelling **Power to the Flower**

Op 5 oktober is Drents Museum De Buitenplaats feestelijk geopend met een open dag en de tentoonstelling *Power to the Flower*, waarin bloemen in de kunst van de art nouveau centraal staan. Het bloementhema heeft een mooie relatie met de organische architectuur van het gebouw van Albert & Van Huut, de tuinen en het bloemendorp Eelde. De tentoonstelling is volledig gemaakt met objecten uit de eigen collectie en met een aantal nog niet eerder getoonde werken. *Power to the Flower* heeft in 2024 al vele duizenden bezoekers getrokken en is wegens succes verlengd tot en met 15 juni 2025.

Tijdens de zonovergoten open dag kon iedereen het museum gratis bezoeken. Met name inwoners van Eelde en omgeving hebben daar gretig gebruik van gemaakt. Er waren vele activiteiten georganiseerd voor jong en oud. Bezoekers ontvingen een gratis toegangskaart om in 2024 nog een keer terug te komen. In de weken voor de opening deelden we in winkels en scholen in Eelde een bloemenkleurplaat uit die mensen bij het museum in de boog konden hangen die het Eelder Bloemencorso had gemaakt. Het Bloemencorso had ook een

tentoonstelling van maquettes in de Oranjerie georganiseerd. Verder was er een optreden van het Eelder Bloemenkoor, een fotowedstrijd voor inwoners van Eelde met thema 'Bloemen', workshops art nouveau bloemschikken en rondleidingen door de tuinen waar ook muzikanten optraden. Naast kinderactiviteiten werden ook de kinderdirecteuren van het museum geïnstalleerd, die meedenken hoe we het museum meer aantrekkelijk kunnen maken voor kinderen. De open dag trok zo'n 2.000 mensen naar het museum.

Participatie en naoberschap

Een goede buur zijn is een Drentse traditie waar we volledig achter staan. Als museum participeren we actief in de lokale samenleving en leggen we verbindingen met inwoners, verenigingen en ondernemers. Ook sluiten we aan bij evenementen in Eelde. In maart was Brasserie Röling onderdeel van het jaarlijkse Celtic folk festival in Eelde waarbij de museumtuin mooi verlicht was. Overdag was er voor kinderen in de tuin een Mystic tour georganiseerd.

We zijn lid geworden van het jaarlijkse Koepeltjes-festival, waarbij we in juni onderdeel werden van de programmering met het buitenpodium als locatie voor muziek en dichters. Eind juli vond de eerste Pride Eelde plaats, georganiseerd door de Eeldenaar Steph Sikkens in samenwerking met radiozender 3FM en omroep Human, om de vrijheid van de LHBTIQ+-gemeenschap te vieren en om aandacht te vragen voor gelijkheid in de samenleving. Het museum was onderdeel van de programmering en werd goed in de picture gezet door de media.

Tijdens het Bloemencorso in september hebben we actief deelgenomen met een mooi versierde bloemenkar, waarbij de opening van de tentoonstelling *Power to the Flower* werd aangekondigd. In november was het museumpaviljoen oranje verlicht in het kader van Orange the World, een statement als onderdeel van de wereldwijde campagne tegen geweld tegen vrouwen en meisjes.

Rondom de Dorpskerk vond op 21 december de sfeervolle kerstmarkt plaats, waarbij een doorloop was gecreëerd naar de sfeervol verlichte tuinen en de Orangerie van Drents Museum de Buitenplaats en naar Brasserie Röling.

Verschillende workshops zijn in 2024 georganiseerd in de Orangerie waarbij altijd een verbinding lag tussen het thema van de workshop en de tentoonstelling. De workshops waren elke keer volgeboekt. Ook hebben we een langdurige samenwerking met scholen. Met het Terra College in Eelde zijn we dit jaar aan de slag gegaan met de tuinen.

Verder vonden er het hele jaar door kleinere zakelijke events plaats, met name de locatie van de Orangerie is hiervoor gebruikt.

Van Gogh op reis

We wilden iedereen in Drenthe de kans bieden de aangekochte aquarel *Landschap met boerderij* van Vincent van Gogh te zien. Daarom reisde het schilderij, net als de schilder zelf in 1883, door Drenthe en was het werk steeds een dag voor iedereen gratis te bewonderen. Op 6 september konden de bezoekers het schilderij in Drents Museum De Buitenplaats van heel dichtbij bekijken.

Partnership

Businessclub

In januari 2024 zijn we gestart met een kennismaking van de Businessclub De Buitenplaats met de directie van het Drents Museum. In het Nijsinghhuis vond onder het genot van een drankje en hapje de ontmoeting plaats. Ook de voorzitter van de raad van Toezicht van het Drents Museum was hierbij. Het tweegesprek tussen Harry Tupan en Alexander Pechtold leverde een interessante kijk in de toekomst van het museum. In april kwamen de leden bijeen voor een ontbijt in het museumcafé. Aansluitend werd een bezoek gebracht aan de

tentoonstelling *De Verbinding* in het museum-paviljoen, waarbij Harry Tupan een toelichting gaf op de tentoonstelling. In juli zijn de leden van de Businessclub van het Drents Museum en die van De Buitenplaats uitgenodigd voor een nadere kennismaking bij een zomerbarbeque in de tuin van het Nijsinghhuis. Met onder meer een interview door een journalist van RTV Drenthe met twee leden van de Businessclub, live muziek en lekker eten was het een prachtige en sfeervolle avond. De leden zijn in oktober uitgenodigd voor de opening van *Labyrinthia* in het Drents Museum in Assen en in december vond de afsluiting plaats met een ontbijt in Brasserie Pingo en een bezoek aan de tentoonstelling *Dacia – Rijk van goud en zilver*. Beide Businessclubs werden uitgenodigd voor alle openingen in het Drents Museum in Assen en bij Drents Museum De Buitenplaats in Eelde.

Vrienden

De Vrienden van De Buitenplaats zijn betrokken geweest bij de veranderingen in het museum. Voor de opening van de tentoonstelling *De Verbinding* zijn ze apart uitgenodigd met een speciale preview. De Vrienden hebben een eigen bestuur en door hen zijn ze uitgebreid geïnformeerd over de veranderingen naar Drents Museum De Buitenplaats. De beide besturen hebben elkaar ontmoet, er is naar meer samenwerking gezocht met de vrienden van het Drents Museum en er is overleg geweest over de toekomst. Bij de opening van het Drents Museum De Buitenplaats in oktober is er voor de Vrienden een speciaal moment georganiseerd in de Dorpskerk, voorafgaand aan de officiële opening. De nieuwe belettering op de gevel van het museum met de nieuwe naam is tot stand gekomen dankzij een bijdrage van de Vrienden.

Organisatie

Per 1 januari 2024 zijn de medewerkers van De Buitenplaats in dienst genomen door Stichting Drents Museum De Buitenplaats. De nieuwe stichting volgt de Museum-cao en neemt deel aan het pensioenfonds ABP. De medewerkers zijn in de loop van 2024 opgenomen in de teams van het Drents Museum, met een specifieke focus op Drents Museum De Buitenplaats. We hebben diverse bijeenkomsten met alle medewerkers en vrijwilligers georganiseerd en hen allen persoonlijk gesproken. Het vrijwilligersbeleid is up to date gebracht en alle vrijwilligers hebben we een nieuwe overeenkomst aangeboden.

De codes

Drents Museum de Buitenplaats onderschrijft de Governance Code Cultuur, de Code Diversiteit & Inclusie en de Fair Practice Code.

Governance Code Cultuur

We passen de principes van de Governance Code Cultuur integraal toe. De principes vormen de leidraad voor de jaarlijkse zelfevaluatie van de raad van toezicht. Evenwicht in betrokkenheid en toezicht op afstand blijft een terugkerend onderwerp binnen de raad van toezicht, zodat de verschillende rollen helder zijn. Jaarlijks checken we of het bestuursreglement én het

reglement van de raad van toezicht voldoende zijn afgestemd op alle punten van de code.

Code Diversiteit & Inclusie

Het museum neemt deel aan het landelijk programma 'Musea Bekennen Kleur'. We dragen actief bij aan een inclusievere wereld en intensiveren onze inspanningen om hieraan daadwerkelijk invulling te geven en het duurzaam te verankeren in de dagelijkse museumpraktijk. Onze werkgroep Diversiteit & Inclusie zet zich in om hierin ook echt resultaten te boeken. Bij de werving van nieuwe medewerkers zoeken we de juiste kanalen om sollicitanten met diverse achtergronden te bereiken.

Fair Practice Code

Dit jaar zijn de medewerkers in dienst van Drents Museum De Buitenplaats ondergebracht in de museum-cao. We investeren in duurzame inzetbaarheid van alle medewerkers en hun ontwikkeling door onder andere een persoonlijk opleidingsbudget en aandacht voor talentontwikkeling. Het doorlopend onderzoek naar medewerkerstevredenheid geeft een goed inzicht in werkgeluk en werkstress. In een krappe arbeidsmarkt willen we een aantrekkelijke werkgever blijven. Externe medewerkers betalen we een eerlijke vergoeding volgens onze cao. We betalen stagiairs een vergoeding en helpen hen bij het instappen op de arbeidsmarkt. Werkgroepleden van onze co-creatieprojecten krijgen een faire vergoeding.

Onze werkgroep Duurzaamheid (Green Team) heeft zich tot doel gesteld het gouden Green Key-certificaat te behalen, het hoogste niveau van het internationale duurzaamheidskeurmerk voor de vrijetijdsector. Ook in onze arbeidsvoorwaarden en ons inkoopbeleid besteden we aandacht aan duurzaamheid. Zo krijgen medewerkers die met het openbaar vervoer reizen een hogere reiskostenvergoeding dan hun collega's die de auto pakken en verkoopt onze museumshop steeds meer duurzame artikelen.

Financieel verslag

Op 15 december 2023 is Stichting Drents Museum De Buitenplaats opgericht als dochterstichting van Stichting Drents Museum, met als doel het exploiteren van Museum De Buitenplaats in Eelde. Doordat Stichting Drents Museum De Buitenplaats een dochterstichting is, valt deze onder verantwoordelijkheid van de huidige directie en raad van toezicht.

Balans na resultaatbestemming

(bedragen in €)

Activa

	31-12-2024	31-12-2024
Vaste Activa		
Immateriële vaste activa	5.824	
Materiële vaste activa	163.910	
Financiële vaste activa	0	
Viottende Activa		
Voorraad Museumshop	11.754	
Voorraad Horeca	4.125	
Voorraad Museumkaarten	792	
<i>Vorderingen:</i>		
Debiteuren	29.992	
Vordering Belastingdienst	32.492	
Overige vorderingen	114.504	
Liquide Middelen	448.062	
Totaal Activa	811.456	0

Stichting Drents Museum is bestuurder van Stichting Drents Museum De Buitenplaats. Wij presenteren hier een enkelvoudige jaarrekening voor Stichting Drents Museum De Buitenplaats. Daarnaast is deze enkelvoudige jaarrekening verwerkt binnen de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Drents Museum.

Passiva

	31-12-2024	31-12-2024
Eigen Vermogen		
Algemene reserve	-	
Bestemmingsreserves	-	
Kortlopende schulden		
Crediteuren	75.327	
Te betalen belastingen	24.135	
Nog te betalen bedragen	711.993	
Totaal Passiva	811.456	0

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2024	Begroot 2024	Realisatie 2023 15 t/m 31 dec.
bezoekers	25.577	15.000	
Baten			
Directe opbrengsten			
Publieksinkomsten	396.195	157.500	
Sponsorinkomsten	0	0	
Overige directe inkomsten	65.685	25.000	
	461.880	182.500	0
Indirecte opbrengsten			
Financiële wervingen	111.030	86.000	
Business Club	16.125	20.000	
Bijdragen tentoonstellingen	11.000	35.000	
Goede doelen loterijen	0	0	
	138.155	141.000	0
Subsidies			
Provincie Drenthe - structurele subsidie	126.350	112.000	
Provincie Drenthe - incidentele subsidie 2024-2028	123.514	517.500	
Gemeente Tynaarlo - structurele subsidie	112.000	112.000	
Gemeente Tynaarlo - afwikkeling subsidies 2022 en 2023	22.000	0	
	383.864	741.500	0
Baten totaal	983.899	1.065.000	0

	Realisatie 2024	Begroot 2024	Realisatie 2023 15 t/m 31 dec.
Lasten			
Personele lasten			
Beheerlasten personeel	163.082	181.000	
Activiteitenlasten personeel	307.508	181.000	
	470.590	362.000	0
Beheerlasten materieel			
Huisvesting	136.230	117.000	
Marketing en Communicatie	101.327	215.000	
Bedrijfsvoering	114.500	148.000	
	352.057	480.000	0
Activiteitenlasten materieel			
Tentoonstellingen	97.348	200.000	
Kosten Museumwinkel	26.438	33.500	
Kosten Horeca	38.472	2.000	
Beheer en Aankoop Collectie	2.000	0	
Kosten Events	1.988	5.000	
Kosten Educatieve activiteiten	1.527	0	
	167.772	240.500	0
Lasten totaal	990.419	1.082.500	0
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	-6.520	-17.500	0
Saldo rentebaten- en lasten	6.520		
Saldo bijzondere baten en lasten			
Resultaat	0	-17.500	0
Bestemming van het resultaat			
Toevoeging aan Algemene reserve			
Toevoeging aan Bestemmings- reserves			

Toelichting op Financiën 2024

Met de provincie Drenthe, gemeente Tynaarlo, Stichting Beringer Hazewinkel en andere partijen is een samenwerkingsovereenkomst opgesteld waarin is afgesteld dat er een aanlooperperiode van 5 jaar geldt vanaf het eerste jaar in 2024. Hiervoor heeft de provincie een eenmalige subsidie beschikbaar gesteld die zal worden aangewend om de aanloopverliezen in de eerste vijf jaar te dekken. Dankzij de dekking van de verwachte verliezen voor de komende jaren wordt Drents Museum De Buitenplaats in staat gesteld om zich te ontwikkelen tot een museum met een gezond eigen vermogen en voldoende weerstandvermogen om uit te groeien naar een zelfredzaam museum. In boekjaar 2024 is sprake van een negatief exploitatieresultaat van € 123.514 waar een tekort van € 517.500 is begroot. Dit negatief resultaat wordt gedekt uit de eenmalige bijdrage vanuit de provincie Drenthe. Dankzij deze bijdrage kunnen we hier een nihil resultaat presenteren.

In vergelijking met de begroting 2024 valt het exploitatieresultaat 2024 voor dekking lager uit. Dit heeft te maken met eenmalige ontwikkelingen die een vertekend beeld geven. 2024 was een transitiejaar en dit maakte dat we niet kunnen spreken van een geheel normaal museumjaar. Zo hebben we minder tentoonstellingskosten gemaakt dan begroot doordat we slechts één tentoonstelling volgens het nieuwe beoogde patroon hebben opgevoerd (*Power to the Flower*) en niet twee zoals aanvankelijk begroot. In 2025 en volgende jaren zullen we wel het volle budget gaan benutten en zal het verschil ten opzichte van de begroting zoals dat in 2024 wordt opgevoerd, niet voorkomen.

Als gevolg van de transitie naar het nieuwe museum hebben we personele mutaties in de tweede helft van 2024 doorgevoerd om de bezetting op optimale sterkte te krijgen. Deze loonkosten zijn in 2024 niet voor een heel jaar gemaakt en zullen in 2025 en volgende jaren wel een geheel kalenderjaar beslaan. De personeelskosten in 2025 zullen hoger uitvallen. Het exploitatieresultaat 2024 moet als niet representatief voor een beoogd normaal museumjaar worden beschouwd.

A photograph of a path covered in a dense canopy of purple wisteria flowers. The path leads to a set of stairs, and the flowers hang down from the archway, creating a tunnel effect. The scene is lush and green, with the purple flowers being the dominant color.

DRENTS MUSEUM
De Buitenplaats